

385: Masiyet Sahibi Akrabaya Sıla-i Rahim

Tarık Ebu Abdullah

29 Eki, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun Aleykum hocam, etrafımızda namaz kılmayan tevhid ehli olmayan akrabalarımız var bunlara sıla-i rahim hakkında mükellifiyetimiz nedir? Sürekli Alkol kullanan amcam var misal diğerleri ise arada bir kullananlar var hocam, ve namazsızlar geneli amcalarım halalarım var bu konuda nasıl davranmalıyız Vela ve bera akidemiz gereği? Rabbim ilminizi arttırsın hocam.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berakatuhu. Hamd Allah'a mahsustur.

Akrabalık bağlarının gözetilmesini emreden ayet ve hadisler çoktur. Bunlardan bazıları şunlardır:

Allah (*subhanehu* ve *teâlâ*) şöyle buyuruyor:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan zevcesini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar türeten Rabbinizden korkun. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah’tan ve akrabalık (bağlarını kesmek)ten sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinizde gözeticidir.” (*en-Nisa, 1*)

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَلًا فَخُورًا

“Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Sonra anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşulara ve uzak komşulara, yanında bulunan arkadaşına, yolda kalanlara, sahip olduğunuz kölelere iyilik edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseyi sevmez.” (*en-Nisa, 36*)

Ve İmam el-Buhari (*rahimehullah*)’ın tahric ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا ، أَوْ
لِيَصْمُتْ

“Kim Allah ve ahiret gününe iman ederse misafirine ikramda bulunsun. Kim Allah ve ahiret gününe iman ederse akrabalık bağlarını korusun. Kim Allah ve ahiret gününe iman ederse hayır konuşsun (hayır konuşmayacaksa) sussun.”

Akrabalık bağlarını emreden naslar Müslüman kâfir ayırımı yapmamıştır. Dolayısıyla asıl olan akrabalar Müslüman veya kâfir olsunlar akrabalık bağların korunması ve takip edilmesidir. Bu bağlamda dinimizde tek bir istisna hali gelmiştir. O da Allah (*subhanehu ve teâlâ*)’nın şu buyruğudur:

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا
آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ

“Allah’a ve ahiret gününe iman etmiş bir kavmin, babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa Allah’a ve Rasûlüne karşı duranlara sevgi beslediklerini göremezsin.” (Mücadele 22)

Ayeti kerimede gelen *حَادَّ* (*hâdde*) fiili *جَانَبَ* (*cânebe=kenarında, diğer tarafında oldu*), *خَالَفَ* (*hâlefe=karşı oldu*), *عَصَى* (*asâ=baş kaldırdı*), *غَاضَبَ* (*ğâdebe=öfkeleni*), *عَادَى* (*âde=düşman oldu*) manalarına gelir.

Binaen aleyh *مُحَادَّ* (*muḥâd*) Allah (*subhanehu ve teâlâ*) ve Rasûlü (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e karşı olan, baş kaldıran, Allah ve Rasûlüne karşı öfkelenen ve düşman olandır. Yani Allah (*celle ve âlâ*) ve Rasûlü (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir taraftadır, o ise diğer taraftadır, karşı taraftadır.

Durum böyle ise o zaman kim olursa olsun sevmek, beraber olmak veya beraberliği korumak ve idame etmek haramdır. Bu durumda akrabalık bağları ve buna terettüp eden haklar kalmaz. Bilakis teberi etmek ve kudret nispetinde söz, fiil veya en azından kalp ile düşman olmak vacip olur. Allahu A’lem.